

[A. C. Normann.]

ellers opfylder de principielle betingelser herfor; jeg er altså i den henseende enig med det konservative folkeparti, der har en ytring herom i betænkningen.

Jeg håber meget, at de meget flydende bestemmelser om brugsforeningernes fremtidige afskrivningsbasis ikke skal give anledning til alt for megen utilfredshed, men sætter her min lid til vort såre smidige skattedepartement.

Også de to følgelovforslag om særlig indkomstskat og om investeringsfonds kan det radikale venstre anbefale det høje ting at stemme for.

Poul Dam: Det positive udbytte af det udvalgsarbejde, der er foregået, er, at man fra venstres og de konservatives side har kunnet erklære, at man nu er nået frem til en ordning, der fuldt ud løser spørgsmålet om brugsforeningernes ligestilling med andre erhverv i skattemæssig henseende. At det konservative folkeparti ikke er tilfreds i øvrigt, og at en vis diskussion om den øvrige kooperations skattemæssige stilling kan fortsættes, må vel forventes, men for brugsforeningernes vedkommende skulle diskussionen altså nu være overstået.

Det, der er sket igennem de år, hvor man efterhånden har fået udvidet beskatningen af kooperationen, er en vigen fra de partiers side, som skulle være positivt indstillet over for kooperationen, over for en pågående propaganda fra venstres og de konservatives side. Ja, jeg forbeholder mig at være så stædig, at jeg mener, at selve denne problemstilling, hvorudfra vi har fået denne skattemæssige såkaldte ligestilling, er forkert. Kooperation og erhvervsliv er to vidt forskellige ting; ingen af de reelle grunde, der findes til at beskatte erhvervsmæssige indkomster, findes, når det drejer sig om at beskatte kooperationen. Det er en eftergivenhed over for en hårdnakket propaganda, som man ser her, og det er der vel kun grund til at konstatere og beklage.

Det kan for øvrigt nævnes, at vi her er i en af de situationer, vi har været ude for en gang imellem, nemlig at der foretages en ændring, om hvilken man intet mere konkret ved. Vi ved ikke, om den nye skatteform vil indbringe mere eller mindre

end den gamle skatteform, og vi ved meget lidt om, hvordan den vil virke over for de enkelte brugsforeninger. Men det må tiden vise, og der er jo også en overgangstid, hvor de enkelte brugsforeninger kan finde ud af, om det betaler sig for dem at vente så længe som muligt.

Det, der navnlig har været diskuteret i udvalget — bortset fra det meget indviklede spørgsmål om fusion af brugsforeninger, der egner sig så udmærket til en prøvesag for højesteret, hvis man ikke kunne klare sig med skriftveksling i den sammenhæng, hvilket man vel kan i nogen grad — er spørgsmålet om dividenden. Man har akkviesceret ved, at dividenden skal kunne fradrages, forudsat at den er fastsat et meget langt stykke tid før det endelige regnskab for det pågældende år foreligger. Den dividende, man herved kommer frem til, er jo imidlertid knap nok en dividende i normal forstand. Der er tale om, at man fikserer dividenden, at man har en eller anden form for fast rabat, som man giver til brugsforeningernes medlemmer, og det skal altså for fremtiden kaldes dividende. Jeg ved nok, at en række af de større brugsforeninger er nået temmelig langt i retning af at give en fast dividende, således at medlemmerne år efter år får de samme 4 pct. Men det er én sag.

Noget helt andet er, at man ved den nu foreslåede ordning i virkeligheden fjerner et af de væsentlige træk ved brugsforeningernes demokratiske opbygning, dette, at brugsforeningerne er medlemmernes foreninger, og at medlemmerne på normal, demokratisk måde på en generalforsamling godkender et regnskab og på grundlag af dette regnskab bestemmer, hvor meget der skal blive i virksomheden, og hvor meget der skal tilbagebetales medlemmerne i form af dividende. Denne demokratiske fremgangsmåde bliver for fremtiden så at sige umuliggjort. Brugsforeningerne bliver af lovgivningsmagten tvunget ind i en form, hvor man mere eller mindre kontormæssigt på forhånd fastsætter ordningerne. Jeg tror, at det for de mindre brugsforeninger, hvor demokratiet i gammeldags forstand endnu eksisterer, vil betyde et brud på dette; det er klart, at i de store brugsforeninger må det tage nye former; det ville være forkasteligt af mig at sige noget ondt om demokratiets